

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

Index praelectionum auspiciis Augustissimi et Potentissimi Regis Friderici Wilhelmi III. in Universitate Fridericia Wilhelmia Rhenana ... publice privatimque habendarum

Universität <Bonn>

Bonnae, WS 1818/19(1818) - SS 1839

SS 1838

urn:nbn:de:hbz:5:1-14498

40

aus aufgelöstem
Sammelband

4° H6
1227
182

FR

240
INDEX PRAELECTIONUM

AUSPICIIS

AUGUSTISSIMI ET POTENTISSIMI REGIS

FRIDERICI WILHELMI III.

IN

UNIVERSITATE FRIDERICIA WILHELMIA

RHENANA

PER MENSES AESTIVOS A. CIOIOCCCXXXVIII.

INDE A DIE VII. MAII

PUBLICAE PRIVATIMQUE HABENDARUM.

4° oct 1227/182

BONNAE

LITTERIS CAROLI GEORGII.

[Haeke]

UNIVERSITATIS FRIDERICIAE WILHELMIAE
RHENANAE
RECTOR ET SENATUS
CIVIBUS S.

Eo nunc perventum est post Wolfii partim in universum enunciatam de compage Iliadis sententiam, partim olim factas per scholarum opportunitatem, sed sero prolatas ac publicatas observationes, et nonnullorum, qui scripserunt post Wolfium, opera, ut in rhapsodias inquiri, quibus olim Ilias constiterit, ab his nostris quatuor et viginti rhapsodiis aliquantum diversas liceat.

Proferam eam in rem mea quaedam observata ex scholis Homericis: observata illa primum ante multos annos, postea per intervalla temporis confirmata, aucta, expolita. Dabo autem in disputationem contracta brevissimam, sed quae sufficiat intelligentibus et in Homero bene versatis. Illud nemini offensionem erit, quod talia etiam in praelectionibus tractanda putem. Quis enim taceat quaestionem tot tantisque disputationibus celebratam, et de qua quo modo sentias, ab eo modo necessario non una in parte pendet interpretatio? Quis autem aliud quam quod ipsi persuasum est, doceat? Praeterea ea in quaestione, quam non ab uno confectum iri, neque uno tempore, credibile est, expectamus aliquid ab auditoribus, an forte unus sit alterve, qui nutritis apud se scintillis, quas nunquam viva vox auditioque valentiores magisque fecundas quam lectio librorum relinquit, post te aliquando nova inveniat alia.

Aggredimur librum nunquam, quod sciam, in suspensionem vocatum eam, quae nunc explicabitur. Iliadis primum. In quo haec insunt, quae laud immerito dubitationem difficultatemque creaverunt Grammaticis, alio fortasse modo quam illis visum est, tollendam.

Primum, quod v. 194. seqq. adest, cohibitura Achillem, missa οὐρανὸν ab

Iunone Minerva, et quod eadem v. 221. 2. Οὐλυμπόνδε re-
 Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους, quum tamen eodem die Thetis declarans apud Achil-
 lem filium, cur duodecimum exspectari diem oporteat, antequam ascendere ipsa in
 Olympum, auxiliumque Iovis atque ultionem expetere possit, hoc dicat v. 423. 424.

Ζεὺς γὰρ ἐς Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας

χθιδὺς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο.

Cf. 493. sq. Mira in poeta ante dictorum oblivio. Quid ibi Grammatici, legatur
 apud ipsos. Quorum unam explicationem, quae talis est, solos mares Iovem in
 Aethiopiam sequutos esse, feminas deas καταλελειφθαι, satis refutat similis de
 Iride locus XXIII. 205. sq. Sed hoc ex iis est, quae me omisurum esse brevitatis
 caussa, facile supplenda ab aliis, significavi. Una memorabilis videatur nova
 I. H. Vossii explicatio, qui supplendos esse cogitatione aliquot dies statuebat ad
 peragenda ea, quae indicantur v. 308. v. 313—317. missionem Ulyssis, lustratio-
 nem exercitus, et factum in castris sacrificium. Memorabilis autem non quod
 felix sit, sed quod infelix haud dubie. Non quod multum tribuam isti dierum
 Iliadis computationi, de qua est apud Heynium ad II. XVIII. 125. Exc. I. Verum
 hoc sentiet, quicumque accurate legerit primum librum Iliadis, quod et Gram-
 matici senserunt, et sentit Strabo XIII. p. 613 (911. D. ed. Almel.), quae fiunt inde
 a versu 54. usque ad versum 476. omnia ita scripta esse, ut facta unius diei
 spatio videri debeant. Neque, ut unum commemorem, probabile est, per aliquot
 dies illud distulisse Agamemnonem, ut abstraheret ab Achille Briseidem.

Alterum, versus 27, v. 366—392. Longa Achillis ad matrem expositio de re-
 bus ante actis, facta maximam partem et contracta ex versibus hemistichiisque
 iis, quibus ante ipse in describendis iis rebus usus poeta fuerat. Non usitatum
 Homero repetitionis genus. Nam illud statim, quod ex libro secundo admovent
 viri docti, verba Iovis repetita ab Ὀνείρῳ, et deinde ab Agamemnone, aliter
 comparatum est. Commemorantur οἱ ἀδετοῦντες τοὺς στίχους.

Tertium, versus quinque 488—492.

Αὐτὰρ ὁ μῆνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,

Διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδῖανειραν,

οὔτε ποτ' εἰς πόλεμον· ἀλλὰ φθινύδεσκε φίλον κῆρ,

αὐδὶ μένων, ποθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.

Ubi ad verba αὐτὰρ ὁ μήνιε hoc est in Schol. A. scriptum: ὅτι Ζηρόδοτος ἠθέτηκεν ἕως τοῦ αὐτοῦ μένων. τὸν δὲ οὔτε ποτ' εἰς πόλεμον οὐδὲ ἔγραφε. Iudicium, nam iudicium esse puto, non factam auctoritate librorum ἀθέτησιν, praeclarum. Quid enim? Quod his versibus continetur spatium temporis, undecim dierum est, ut patet ex praecedentibus et sequentibus. Num igitur quotidie et singulis diebus concionati sunt ad Troiam Graeci? Et maxime, num quotidie proeliati? Immo, nulla fuit, quantum nos nunc scimus ex Homero, per hos undecim dies concio, proelium nullum. Dici hoc debuerat, si concio fuisset, et maxime, si proelium. Monitum id etiam contra Grammaticos Eustathiumque esto, qui ad v. 423. 424. 425. singularem poetae artem reperire sibi visi sunt in eo, quod spatium undecim dierum praebeat tum Graecis, tum Achilli ad poenitendum, tum maxime Troianis, ἵνα αἰσθῶνται τῆς μήνιδος καὶ τολμήσωσι λοιπὸν εἰς τὴν μάχην. Et frustra verba in auxilium vocaveris Thetidis v. 421. 2. Thetis potuit, utrum proelium futurum esset, an non, ignorare; poeta nullum fuisse ignorare nequit.

Addiderim quartum, non usitatam Homero narrationis in partes divisionem et quasi implicationem, dum quas inde a v. 308. propositas habet narrationes primarias duas, profectionem Ulyssis, et raptum Briseidis, earum priorem versu 308. inchoatam relinquit v. 312. transiturus, post alia obiter v. 313—317. inserta, ad narrationem quam dixi posteriorem, de raptu. Et hoc quidem non inusitate, immo apte poeta Ulyssi aliquantum concessisse temporis ad navigandum dicitur. Sed rursus a v. 348. med. novam narrationem, rei prorsus novae initium, inserit, agentem cum Thetide Achillem: post quae sero venit ac fere inexpectata, nisi commotam expectationem auditoris versibus 389. 390. dicas, inde a v. 430. med. narrationis de Ulysse continuatio atque conclusio. Tum rursus de Achille mentio breviter, versibus illis quinque.

Iam quid his fiet? Erunt qui defendent omnia, ut fuerunt qui defenderent, vel ferrent tacite, multi. Illud quidem primum sive iis argumentis, quibus grammatici usi sunt, sive aliis. Ut eo, in quo consistit Heynius Obs. ad v. 195. 196. Reliqua ita, ut dicant, si quid insit insolentiae, id tamen ferendum esse. Ac fateor esse haec quae enumeravimus ex libro primo impedimenta et dubitationis suspicionisque causas non gravissima sui generis, sed alia esse aliis in libris graviora. Mirabuntur tamen iidem, si audiverint, quam facili opera, ne littera quidem mutata, alia tantum partium coniunctione instituta iis in locis, in quibus

fieri commissurae solent: id autem est aut in principio versus aut ante pedem quintum: ista quae dubitationem iniecerunt removeantur omnia, et nova prodeat *Μῆνιδος* conformatio.

Bene omnia procedunt usque ad versum 348. In eo versu fiat coniunctio non illa, quae nunc in libris est:

ἢ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
δακρύσας, etc.

sed haec: ἢ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἐς Χρύσην ἵκανε,

v. 430. med. et seqq. usque ad conclusionem:

Αὐτὰρ ὁ μήνι, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον· ἀλλὰ φθινύδεσκε φίλον κῆρ,
αὐδὲ μένων, ποδέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.

qui vulgo sunt versus libri primi 488—492.

Habemus carmen versuum 410, vel excluso versu 265. quem laudari tamen ab antiquis scriptoribus, non solum Dione, sed etiam Pausania X. 29. extr. alibi monui obiter, versuum 409. Et habemus veram *Μῆνιν*, quo nomine olim hoc sic conceptum carmen appellatum a rhapsodis auditoribusque, quin immo a poeta ipso fuisse credibile est: nam poetis quoque ad designanda carmina sua appellationibus quibusdam, iisque, ut nos credere par est, quam brevissimis opus erat. Dicam etiam germanice: das lied vom zorn. Scilicet de ira primum concepta, eiusque caussis. In quo carmine tum illud, quam apte sibi inter se respondeant partes, ut ante narratis de iniuria Chrysi facta respondet in extremo carmine per omnem ubertatem commoditatemque poesis epicae ad finem perducta legatio Ulyssis: tum maxime unum sentiri atque considerari velim, quod me multa cum laetitia intelligere memini, quum primum intellexi ante hos octo et decem annos, quam egregie ad conclusionem carminis facti sint versus, qui antea male nos habebant, hi:

Αὐτὰρ ὁ μήνι, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν —

et qui sequuntur duo. Iam enim non arctum undecim dierum spatium, sed magnum quid complectuntur: complectuntur tempus, quod *Μῆνιν* excepit, usque ad depositam iram omne, praeparantque, vel considerandum et quasi intuendum proponunt, quicquid est proximo tempore sine Achille apud Troiam gestum. Quatenus quidem id notum huic poetae fuit.

Nam video etiam de poeta, qui fuerit, et quam antiquus, verbo monendum esse. Ad veterem de una Iliade opinionem qui accedere quam proxime voluerit, ita statuet, esse hanc *Μῆνιν* re vera primum et antiquissimum carmen Iliadis. Quam ego sententiam ut evellam penitus, non satis argumentorum, quae quidem tum ex arte in universum tum maxime ex sermone petenda erunt, promptum paratumque habeo. Verum sentio tamen, isque in me praevalet sensus, alia esse in Iliade antiquiora carmina, quibus aliquanto recentior poeta de suo *Μῆνιν* addiderit, vel, ordinem rerum si spectes, qui obversabatur poetae, praefixerit. Deinde quaeritur de prooemio:

*Μῆνιν αἶειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
οὐλομένην, ἣ μυρ' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα etc.*

quod ego ut postea additum esse ab alio putem, quae nonnullorum coniectura fuit, nondum a me impetrare potui. Obstat, ut unum asseram, Cypriorum exordium, cuius ea est in versu 7. similitudo, ut Stasino hoc nostrum Homericum tale, quale est, ante animum versari appareat. De *βουλῇ Διὸς* praeter hoc alia ad manum sunt, quae nunc omitto. Deinde etiamsi statuas, quod paullo ante feci, factam esse *Μῆνιν* post alia Iliadis carmina, nihil impediabat, si quid video, quo minus poeta tam grave tamque sollemne suo carmini exordium faceret. Sentiebat ille, quum Iram canere aggrediretur, rem se aggredi gravissimam, multarum rerum postea gestarum causam. Illud non perspicio, quo iure omnes hoc dicere poetam credant, se tractaturum esse ista, quae versibus 2. 3. 4. 5. indicantur, omnia. *Μῆνιν* pollicetur: quod argumentum quam grave sit, aptissime monstrat ex effectu: *οὐλομένην, ἣ μυρ'* et quae seq. Tum versu 6. pergit ad suum sibi proprium argumentum se conversurus: *ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα etc.*

Quae resecuimus, cum reliqua parte libri sponte in corpus aliud, unum, per se constans, coeunt. *Ultionem* dixeris; graece *Τιμὴν*, ex v. 505. 508. 559. et aliis locis Homericis, vel *Τίμησιν*. Eius rhapsodiae sive carminis initium intercidit. Sed monstrabimus tale, quäle facillime intercidere potuerit, et vero debuerit intercidere. Fortasse ex *Μήνιδος* conclusione poeta novi carminis initium ceperat. Ita:

Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

349. *δακρύσας δ' ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθεῖς,*
et quae sequuntur usque ad versum 430. Ibi commissura facta est:

τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἐς Χρῦσῃν ἵκανε, etc.

Qua rursus soluta, ut soluta est a nobis supra, quaeritur, quid fieri debeat his quae restant, *τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων*. Erit qui explendum esse versum aliquo modo coniiciat, vel etiam aliquot praeterea versus deletos esse. Mihi nunc inserta verba ista, *τὴν ῥα β. ἀ. ἀπηύρων*, ab eo videntur, qui commissuram fecit, atque omnia olim processisse hunc in modum:

428. Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός.

493. Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῦτο δωδεκάτῃ γένητ' ἡώς,

usque ad finem libri qui nunc est primi. Satis hoc per se perspicuum: *χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός*. non opus, ut inculcetur istud, *τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων*. cf. II. 689. 694.

Carmen 200 versuum, si non numeraveris qui exciderunt in principio, qui illi fuerint. Quod qui fecit, sive alius poeta, sive ipse antea *Μῆνιν* fecerat, quod ad nostram nunc rem nihil differt, sed ante oculos *Μῆνιν* habens, *Ultionem* attexturus, sapienter, si recte sentio, initium eius ab eo tempore capessit, in quo recens iniuria; itaque ab eo tempore, eoque, si ita placet, die, in quo versatur *Μῆνις*. Unde est, quod v. 391. *νέον* dicit Achilles, et quod ibid. v. 389. 390. non compertum habet de reditu Ulyssis. Praeterea sunt in his, quae exemplo esse possint, quam poetae quum ad carmina prius edita nova addituri essent alia, normam sequendi vel non sequendi priora illa habuerint. Quamquam minime contendo unam semper eandemque normam fuisse. Credibile est, alibi unum certare cum altero etiam contradicendo voluisse. Qui *Ultionem* condidit, ab *Ira*

tantum in eo recessit, quod ipse, de quo paullo ante est a me monitum, non curat narratum in Ira reditum Ulyssis; deinde quod, si accurate ad suos dies referas omnia, dum ipse deorum ad Aethiopes secessionem fecit, non curat de Iunone et Minerva in Ira tradita. At sequitur Iram, et vestigia eius legit, ubi narrandum ipsi pro suo consilio de Chryse est: addens de suo perbene, ut mihi videtur, illud v. 366—369.

Quod motam a Grammaticis Eustathioque ad v. 423. 4. 5. quaestionem attinet, quam nos quidem ita concipiemus: cur moram poeta Thetidi obiecerit duodecim dierum, quum eam posset statim in Olympum adducere ad Iovem: ad eam, si tamen quaestio est re vera, hoc respondemus simplicissimum, bene differri gravem eventum, quo res videatur gravior, utque vehementius excitetur expectatio; causam vero morae, Iovis deorumque apud Aethiopes commorationem, dignissimam poeta esse, cui hoc proprium, ut fere totus multo cum studio multaque cum venustate in antiqua mythologia, ut inter deos versetur atque in Olympo. Persequatur hoc quivis ipse, quod digito monstrasse satis habeo. Multa sunt in carminibus Homericis episodica, h. e. quae visa sunt episodica esse, ac debuerunt videri, debueruntque magnam saepe molestiam afferre, quam diu de una atque continua Iliade cogitatio animis infixata fuit omnium: at re vera non sunt episodica.

Addam de libro secundo, *Ὀνείτρον*, pauca. Is, si hoc tantum agas, quod me nunc agere maxime professus sum initio, non multum difficultatis habet. Vix enim dubitare quisquam poterit, quin unum in se absolutum carmen sit a principio libri usque ad versum 483. Quo tamen non suscipio versuum, qui eo numero continentur, omnium patrocinium. Si de argumento quaeras, et tractatione argumenti, eius singularis est ratio, quum locorum quibus ira commemoratur Achillis, tantum sit, quantum probet notam eam iram poetae fuisse, atque agnovisse eam iram etiam ipsum; at non tantum, neque tam disertum, neque ea opportunitate, ut probent totam in ira exornanda et in exsequendo ultionis consilio occupatam mentem fuisse poetae. Sunt autem loci qui spectant ad iram Achillis, vel quos eo referri licet, hi: v. 3. et 4. 239. sqq. 346. sq. 377. sq. Contra praevallet aliud, alia in poeta intentio animi. Quae mihi tota contineri versu Agamemnonis illo:

ἀλλ' ἄγετ', αἱ κέν πως θωρήξομεν νῆας Ἀχαιῶν,
videtur. Igitur, quae mea sententia est, semel sibi poeta in scena castrensi,

ut breviter dicam, placuit. Semel in animum induxit, quam difficile fuerit Agamemnoni, ad proeliandum educere Graecos; quibus artibus, quibus partim blanditiis partim minis, qua partim astutia partim violentia, exercitus belli, non multum profuturi militi gregario, nullo tempore valde cupidus, nunc vero diuturnitate belli defatigatus et desiderio flagrans patriae, nullis severae disciplinae legibus assuetus, et ubi semel conflato consensu proruit, quod in v. 155. cernitur, ducibus fere superior, sed tamen, quae est vulgi mobilitas, etiam bonam in partem, sapientiae haud inexpugnabilis, quibus, inquam, artibus machinisque hic talis exercitus excitandus et compellendus quasi per gradus quosdam ad generosa consilia et imperatoris ad voluntatem fuerit, imagine proponere luculentissima. Est hanc in rem aptissima et fortasse perantiqua libri huius inscriptio,

Διάπειρα:

certe ea unum satis antiquum sponsores Strabonem I. p. 17. (32. C.) habet. Singula praedicare supersedeo. Ut Thersitem, qui iam non amplius episodius erit, sed pars carminis magna: egregie ille constitutus in medio multitudinis, ne dicam necessarium fuisse hoc turpitudinis speculum, ex quo Graeci quid fugiendum esset, discerent accuratius.

Carmen perantiquum, ut mihi videtur. Et si licet exemplo ostendere, quousque extendi posse audaciam dubitandi putem, quaerat aliquis, an forte haec *Διάπειρα* carminibus sit, quae nunc praecedunt, Ira et Ultione, antiquior. At, inquit, hoc statim falsum est: versus enim insunt in oratione Thersitis, cum manifesta libri primi recordatione facti, 239—242. Quid vero, si versus illi non fuerint olim in oratione Thersitis? Sed fortasse alius singularem hanc artem poetae esse, et nescio quam nativam festivitatem, quod Thersites quasi ioculariter iteret versum Achillis: *ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδῃ, ν. ὅ. λ.*

Quae per decursum huius prooemii ante oculos nobis versata est, imago Frederici Augusti Wolfii, ea neque in Epilogo nos deseret. Restat enim, ut quod Cives Universitatis ii, ad quos ea res pertinebat plurimum, et sciunt, et senserunt, ac sentire se professi sunt laudabili pietatis demonstratione, de eo etiam

publice dicatur coram omnibus. Dicendum est, quantam Universitas nuperrime iacturam fecerit. Nuperrime. Vix perceperamus aliud: sed tantum novissimus casus valuit, ut ereptum nobis paullo ante in terra longinqua collegam, Theod. Fr. Lud. Nees ab Esenbeck, virum suae artis peritissimum, amicis carissimum, non obliviscamur, sed iam longius longiusque remotum a nobis, subtractumque orationi nostrae videre nobis videamur. Abripuit mors haud inexpectata peritioribus, et qui naturam nossent morbi, at non expectata hoc tempore ac die, neque ipsi neque aliis, ut omnem repentini funeris acerbitem persentisceres,

CAROLUM FRIDERICUM HEINRICHUM.

Praedicanda illa in eo, quod abripuit longo morbo fractum, quamquam ne fractum quidem recte dixeris: tam, fortis natura fuit: non exhaustum, sed in quo agnosceres innatum vigorem animi; quod sine violentiori concussione ea, quam metuere a postremis diebus potueramus, tranquillum, praesagientem nonnunquam, ut videtur, quod instabat: nam de morte, et quid curari post mortem cuperet, dicebat aliquoties; sed obscure praesagientem: intermiscebat enim tam naturalem homini mortali de vere iamiam redituro, deque restituendo per amoenum tempus robore corporis cogitationem. Verum propter quod significavimus, recordationem etiam in hoc tristi epimetro futuram esse Wolfii, hoc est. Ut multa fuit in Heinrichio per otium non voluntarium de viris iis, quibuscum vixisset, cogitatio: ut memini quum de magnitudine Goethii, non poetae tantum, sed in universum de magnitudine viri, ea admiratione affectus atque commotus disputabat, qua nunquam commotum vidissem antea: ita postremis vitae diebus eundem in se suamque vitam rediisse accurata et tranquilla contemplatione, enumeravisse qui ipsi cari fuissent, discipulos maxime, sed etiam magistros olim suos, alios, scimus. Mirum vero ni inter hos Wolfius fuerit. At scimus fuisse, et semel dicemus hac opportunitate, quanti Wolfium fecerit Heinrichius; quam religiose familiaritatis, quae ipsi intercessisset cum Wolfio documenta omnia, quae quidem mutuam fuisse benevolentiam testabantur, conservata inter chartas, reposita in memoria habuerit; denique quam gratum ipsi fuerit, quum Wolfio Universitatis Rhenanae nomine hoc ipso in loco, quo nunc haec scribimus, parentatum breviter, fortasse non satis digno modo, at ex animo et sincera cum admiratione videret. Inquirenti autem in causam

mutuae illius benevolentiae primariam, caussa patebit ea, unde utilissima Vobis, Cives carissimi, admonitio hauriri queat. Monituum enim de Heinrichio Philologo una semper cogitatio subiit haec, nihil inventum iri, quod Ipsi, si legere haec posset, magis gratum; nulla posse comparatione melius illud, quod proprium Heinrichio, exprimi, quam si comparetur cum Wolfio. Fuit autem ea similitudo in vetere severitate disciplinae philologicae posita. Igitur huius severitatis, quam et doctrina comprobavit et scriptis, Vobis, Cives, semper reverendum Heinrichius exemplum esto.

D. Bonnae, IV. Non. Mart. CIOIOCCCXXXVIII.

I
p. he
Archae
ticas
I
catho
noru
h. X.
pasto
que
ticas
I
Dogn
p. h.
I
fuerit

bis h
gelu

PRAELECTIONES

I. ORDINIS THEOLOGORUM CATHOLICORUM.

1. *Professorum ordinariorum.*

I. M. AUGUSTIN. SCHOLZ Dr. *publice* librum Iudicum interpretabitur bis p. hebd. h. VIII. et IX. *privatim* Psalmos quater p. h. explicabit h. IX. item Archaeologiam biblicam tradet quater h. VIII. *privatissime* exercitationes exegeticas examinatorias et repetitorias moderari perget semel h. XII.

IO. HENR. ACHTÉRFELDT Dr. *publice* Prolegomena in Ethicam christiano-catholicam, deinde Ethicae partem priorem i. e. doctrinam de officiis Christianorum erga Deum, deque religione interna et externa, tradet sexies p. hebd. h. X. *privatim* Introductionem in Theologiam pastoralement, deinde Theologiae pastoralis partem primam, i. e. de modo populum christianum publice privatimque recte instituendi, quater p. hebd. h. IV. *privatissime* exercitationes homileticas et catecheticas moderabitur semel p. hebd. h. IV.

H. KLEE Dr. *publice* I. ad Corinthios epistolam exponet bis p. h. *Privatim* Dogmatices partem I. docebit quater p. h. *privatim* quoque Patrologiam trinis p. h. lectionibus.

I. W. I. BRAUN Dr. lectiones suas indicabit, quum ex itinere redux factus fuerit.

2. *Professoris extraordinarii.*

H. I. VOGELSANG Dr. *publice* Introductionem in Theologiam dogmaticam bis h. XI. *privatim* Dogmatices partem ultimam quater h. ead. proponet. Evangelium secundum Ioannem quinquies h. VII. mat. interpretabitur.

3. *Privatim docentis.*

B. I. HILGERS Dr. *privatim* Patrologiam docebit bis p. hebd. h. IV. Item *privatim* Historiae ecclesiasticae partem I. inde a Christo nato usque ad Bonifacium, Germanorum Apostolum, enarrabit quaternis p. hebd. scholis h. X. totidemque horis Historiam ecclesiae inde a Bonifacio usque ad initium saeculi XVI. tradet h. IV.

II. ORDINIS THEOLOGORUM EVANGELICORUM.

1. *Professorum ordinariorum.*

IO. CHR. GUIL. AUGUSTI Dr. *publice* d. Ven. et Sat. h. XII. Introductionem historicam et criticam in libros ecclesiae evangelicae Symbolicos, e suis thesibus, latino sermone tradet. *Privatim* quater h. XII. Historiam ecclesiasticam universalem ex compendio suo: Historiae ecclesiae christianae epitome, Lips. 1854. 8.

CAROL. IMMAN. NITZSCH Dr. *publice* diebus Lunae et Martis h. V. Librum Sapientiae (cuius exempla separatim excusa apud Marcum, bibliopolam, veneunt) latinis recitationibus explanabit; item *publice* diebus Iovis et Veneris h. V. Liturgicam tradet; *privatim* quinis lectionibus h. III. Theologiam moralem.

CAR. HENR. SACK Dr. *publice* diebus Lunae, Martis et Iovis Theologiam Veteris Testamenti docebit, hor. XI. *privatim* Historiae ecclesiasticae partem priorem tradet, quinquies.

FRID. BLEEK Dr. *publice* bis p. hebd. lectiones chaldaicas continuabit, thargumica quaedam capita auditoribus interpretanda propositurus. *Privatim* Acta Apostolorum cum Epistola ad Galatas interpretabitur quinquies h. IX. et Genesin quater h. VIII.

F. H. RHEINWALD Dr. ex itinere redux lectiones suas indicabit.

2. *Professoris extraordinarii.*

ERN. RUD. REDEPENNING Dr. *publice* locos ex Evangeliiis synopticis selectos interpretabitur bis p. hebd. h. XI. *privatim* Psalmos quater h. VIII. Histo-

riae ecclesiasticae partem posteriorem enarrabit quinques quater h. XII. semel, die Veneris h. X.

3. *Privatim docentium.*

IO. GEORGIUS SOMMER Lic. *privatim* Iesaiæ vaticinia quinques h. VIII. et Pauli ad Romanos epistolam ter vel quater h. IX. interpretabitur.

GODOFR. KINKEL Lic. *gratis* Epistolas S. Ioannis binis lectionibus interpretabitur; *privatim* Salvatoris vitam quater vel quinques h. IV. tradet.

III. ORDINIS IURISCONSULTORUM.

1. *Professorum ordinariorum.*

FERD. WALTER Dr. *publice* selecta capita antiquitatum iuris Germanici, *privatim* Ius ecclesiasticum ex septima libri sui editione quinques h. IX. Philosophiam iuris quater h. XII. Historiam iuris germanici quinques h. XI. docebit.

AUG. BETHMANN - HOLLWEG Dr. *publice* exercitationes exegeticas instituet hora postea indicanda; *privatim* Processum civilem iuris communis et Borussici quinques hor. VIII. Institutiones iuris Romani quinques hor. IX. tradet.

EDUARDUS BÖCKING Dr. *publice* Ius famil. Rom. explicabit binis p. h. h. XII. Processum criminalem docebit bin. p. h. h. XII. *privatim* Pandectas tradet duodenis p. h. h. IX. et X.

PETR. FRANC. DEITERS Dr. *publice* tradet iuris Germ. doctrinam de bonis coniugum semel aut bis p. h. hora X. *privatim* ius privatum Germanicum sexies h. XI. encyclopaediam et methodologiam iurisprudentiae quater h. X.

GUST. FRID. GAERTNER Dr. Prof. ord. des. *publice* historiam et institutiones rei iudicariae Borussicae hora postea indicanda; *privatim* ius criminale quinques hor. XII. *privatissime* artem referendi ex actis quater hor. XI. tradet.

2. *Professorum extraordinariorum.*

ROMEO MAURENBRECHER Dr. *publice* Processum criminalem, tam iuris communis, quam iuris Borussici et Gallici docebit binis p. h. h. XII. *privatim* ius civile Rhenanum secundum Codicem Napoleonis quinques h. IV. Ius publicum

Germanicum et Borussicum, ad compendium suum quater p. h. h. XII. Philosophiam iuris quater h. XI. tractabit.

ALFRED. NICOLOVIUS Dr. *publice* ius ecclesiasticum Prussiae explicabit binis dieb. h. c. *privatim* Encyclopaediam et methodologiam iurisprudentiae exponet quater hor. VIII. Ius Borussicum commune quater h. IX. tradet.

LUD. ARNDTS Dr. Prof. extr. des. *publice* selecta quaedam iuris Romani capita explicabit semel per hebd. h. VII. *privatim* historiam iuris Romani quinque hora VIII. narrabit, ius hereditarium Romanum quater h. VII. atque ius civile Gallicum tradet quinque h. X.

3. *Privatim docentis.*

CLEM. PERTHES Dr. *privatim* ius feudale quater h. X. [ius privatum germanicum quinque h. XI. tradet. Instituta publica regni Borussici quater h. XII. exponet.

IV. ORDINIS MEDICORUM.

1. *Professorum extraordinariorum.*

CAROL. IOS. HIER. WINDISCHMANN Dr. critice exponet doctrinam de magnetismo animali *publice* hora postea indicanda.

CHR. FRID. HARLESS Dr. exponet *publice* Choro- et Topographiam physico-medicam terrarum Borussicarum ad Rhenum infer. bis p. hebd. h. IV. *Privatim* tradet Theoriam medicam, sive Pathologiam generalem cum Therapia generali iunctam sexies h. XI. Historiam Medicinae quater h. IV. Politiam medicam quater h. X. Desideraturis lectiones in materiam medicam universam, aut in Pharmacopoeam Borussicam cum aliis comparandam, aut in artem formulas medicas recte concinnandi officio haud deerit.

C. MAYER Dr. *publice* de evolutione pulli in ovo incubato disseret die Saturni h. X. *privatim* Physiologiam corporis humani experimentis in vivis animalibus instituendis atque observationibus microscopicis dilucidandam d. Lunae, Mart. Merc. et Iovis h. III. die Veneris hor. IX-XI. experimenta et observationes mi-

microscopicas. Anatomiam comparatam dieb. Martis, Iov. et Veneris hor. IV. *Privatissime* Exercitationes microscopicas horis commodis moderabitur.

FRID. NASSE Dr. tradet *publice* Anthropologiam dieb. Merc. et Sat. hor. XII. *privatim* Therapiam generalem d. Martis et Veneris hor. XII. Clinicum propaedeuticum moderabitur quater p. hebd. d. Lunae et Iovis h. XII. et h. II. Clinicum et Policlinicum therapeut. quotidie hor. XI.

CHRISTOPH. HENR. ERNESTUS BISCHOFF Dr. tradet et offert *publice* Encyclopaediam et Methodologiam medicinae ter per hebd. hor. XI. *privatim* Medicinam forensem et medicinae et iuris studiosis accommodatam, quinquies sexiesve hor. IV. de Epizootiis bis hor. V. *privatissime* et Pharmacologiam universam et examinatorium atque repetitorium pharmacologicum horis postea indicandis.

M. NAUMANN Dr. *publice* Encyclopaediam et Methodologiam medicam pertractabit bis d. Lun. et Iov. h. XII. *privatim* Pathologiam et Therapiam specialem explanabit, sexies h. VIII. *privatim* Pathologiam generalem et semioticen tradet, quinquies h. III.

C. W. WUTZER Dr. *publice* Anatomiam chirurgicam ter p. hebd. h. V. docebit; *privatim* Chirurgiam generalem et specialem sexies h. IX. tradet; Clinicum et Policlinicum chirurgico-ophthalmiatricum quotidie hora X. moderari perget; Fasciarum chirurgicarum usum monstrabit bis h. V. Cursum operationum chirurgicarum in cadaveribus humanis, horis postea designandis, instituet.

H. F. KILIAN Dr. *publice* Supellectilem instrumentorum obstetriciorum bis p. hebd. hora IX. explicabit. *Privatim* Clinicum et Policlinicum obstetricium quotidie h. VIII. moderabitur. Artem obstetriciam universam sexies p. hebd. h. XI. tradet. De ossibus fractis et luxatis quater p. hebd. h. IV. disseret; *privatissime* Exercitationes practicas in machina Phantoma dicta quater p. hebd. h. IX. instituet.

M. I. WEBER Dr. docebit *publice* Anatomiam generalem bis p. hebd. h. VI. *privatim* Physiologiam hominis experimentis, observationibus microscopis et demonstrationibus illustrandam quotidie h. II. aut III. Anatomiam pathologicam ter p. hebd. *privatissime* Repetitorium anatomiae corp. hum. quater p. h.

2. Professoris extraordinarii.

I. F. H. ALBERS Dr. *publice* tradet doctrinam de morbis venereis. *privatim*

Pathologiam specialem adiunct. demonstratione praeparatorum ad morbos organicos spectantium sexies h. VIII. bis hor. III. Anatomiam pathologicam ter, h. III.

V. ORDINIS PHILOSOPHORUM.

1. Professorum ordinariorum.

C. D. HÜLLMANN Dr. *publice* de fontibus historiae antiquae disseret hora posthac indicanda. *privatim* Historiam medii aevi universam quaternis vel quinque diebus enarrabit h. IX.

FR. TH. WELCKER Dr. *publice* h. V. binis lectionibus Encyclopaediam philologicam tradet; *privatim* h. VII. mat. senis Historiam artis antiquae docebit.

CAROL. IOS. HIER. WINDISCHMANN Dr. *publice* de competentia philosophiae in rebus fidei tractabit bis p. hebd. h. IX. *privatim* Logicam et Metaphysicam docebit quater p. hebd. hor. IX.

LUDOLPHUS CHRIST. TREVIRANUS Dr. *publice* ordines plantarum naturales exponet binis per hebdomadem lectionibus hora X. Excursiones botanicas in auditorum consortio habebit d. Saturn. h. III—VI. *Privatim* Botanicen universalem docebit quotidie h. VII. Exercitationes botanicas in Seminario physico moderabitur d. Martis hora IV.

A. G. A SCHLEGEL Dr. *privatissime* et *gratis* Institutiones linguae Sanscritae et litterarum Indicarum continuabit; *publice* Historiam recentiore litterarum Germanicarum tradet, bis p. h. h. VI. p. m.

AUGUST. GOLDFUSS Dr. *publice* bis p. hebd. h. III. Historiam naturalem mammalium enarrabit; *privatim* Zoologiam et Zootomiam sexies p. hebd. h. VIII. docebit. Exercitationes zoologicas in Seminario physico moderabitur die Iovis h. IV.

I. F. F. DELBRÜCK Dr. *publice* scholas isagogicas in historiam litterarum veteris et recentioris aevi habebit ter vel quater p. hebd. hor. VIII. *privatissime* et *gratis* iuris naturalis et politices elementa exponet quater p. hebd. hor. IV.

G. W. FREYTAG Dr. *publice* bis h. VI. mat. Elementa linguae Arabicae tradet. *publice* bis h. VI. mat. librum Fakihat-Alcholafa interpretabitur. *privatim* quater hor. VII. mat. Genesin grammaticae et histor. interpretabitur.

AUGUST. FERD. NAEKE Dr. *publice* bis p. hebd. h. IX. Plauti Rudentem explicabit; *privatim* Aeschyli Persas interpretabitur quater d. Lunae, Martis, Iov. et Ven. h. IX. Idem in Seminario philologico selecta Catulli carmina interpretanda proponet, et reliquas Sodalium exercitationes moderabitur h. XI.

I. NOEGGERATH Dr. *publice* Historiam terrae incendiorum et motuum binis lectionibus h. VII. *privatim* Mineralogiam quinis diebus h. IX. Geognosiam quater h. VII. et Geologiam popularem binis h. XII. tradet. Praeterea exercitationes Sodalium seminarii physici hora consueta moderabitur.

CHRIST. AUG. BRANDIS Dr. absens permissione atque auctoritate Regia.

C. G. C. BISCHOF Dr. *publice* Phytochemiam et Zoochemiam bis p. h. h. V. et VI. die Mart. tradet; *privatim* Chemiam experimentalem puram et applicatam tradet, quinquies h. XI. et XII. Idem exercitationes Sodalium Seminarii physici hora consueta moderari perget.

FR. VAN CALKER Dr. *publice* Colloquia cum auditoribus de praelectionibus paedagogicis instituet bis p. h. hora VII. *privatim* Paedagogicam docebit quater hor. VII. d. Lun. Mart. Iov. et Ven. item Logicam et Encyclopaediam philosophiae explicabit quater hora IV. d. Lunae, Mart. Iov. et Ven. ad librum suum: Denklehre oder Logik und Dialektik, Bonnae editum.

E. D'ALTON Dr. *publice* Theoriam artium elegantiorum, *privatim* Graecorum Romanorumque architecturae archaeologiam docebit.

PH. STRAHL Dr. *publice* Shakspearii drama, Comedy of Errors, bis p. hebd. h. VI. matutina interpretabitur; *privatim* regni Borussiei historiam enarrabit quaternis p. h. horis; Cursum linguae aut Francogallicae aut Anglicae aut Russicae instituet.

FR. DIEZ Dr. *publice* litterarum elegantiorum apud Germanos historiam ad saec. usque XVI. enarrabit bis h. IV. item praemissis linguae hispanicae elementis Cervantis Numantiam explicandam proponet, totid. diebus. *Privatim* antiquissima linguae germanicae rudimenta tractabit bis; carmen heroicum, cui nomen Kutrun, interpretabitur bis vel ter; grammaticam italicam tradet ternis p. hebd. lectionibus.

I. G. LOEBELL Dr. *privatissime gratis* exercitationes historicas instituet: *publice* Historiam regni Borussici in epitomen redactam, semel vel bis h. IV. *privatim* Historiam aevi recentioris, quinquies hora meridiana tradet.

I. PLÜCKER Dr. *publice* Exercitationes physico - mathematicas instituet bis h. III. *privatim* Physicen experimentalem hora X. sexies et Mechanicen analyticam duce Poissonio hora III. quater per hebd. docebit. Praeterea exercitationes sodalium Seminarii physici hora consueta regere perget.

FRID. GUIL. AUG. ARGELANDER Dr. Prof. ord. des. *publice* ter per hebd. dierum Martis, Iovis et Veneris h. VIII. Theoriam eclipsium et occultationum exponet; *privatim* quater per hebd. dierum Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. IX. elementa astronomiae docebit.

2. *Professorum extraordinariorum.*

TH. BERND Dr. *publice* praelectiones de re et arte diplomatica univ. continuabit, hor. XII. *publice* scientiam quam vocant archivalem tradet hora XII. ex suis schedis.

H. C. BREIDENSTEIN Dr. *publice* Exercitationes in arte canendi theologiae studiosis habebit bis h. VI. vesp. *gratis* complures theologiae studiosos ambar. confess. artem organo canendi docebit bonis commodis; *privatim* Institutum quod dicitur Singverein moderabitur semel h. VI. et VII. *privatissime* Harmoniae principia docebit hor. comm.

F. C. A RIESE Dr. *publice* Matheseos encyclopaediam bis h. XI. semel h. XII. *privatim* Analysin elementarem duce Thibaut, Grundriss der allgemeinen Arithmetik, ter hor. XI. et XII. explicabit.

C. BERGEMANN Dr. *publice* Zoochemiam bis docebit et exercitationes chemico-pharmaceuticas ter p. h. in laboratorio pharmaceut. instituet.

CHRISTIANUS LASSEN Dr. *publice* ter p. hebd. hora VII. Anthologiam Sanscriticam a se edendam auditoribus interpretandam proponet; *privatim* quinquies per hebd. hora III. grammaticam instituet comparisonem Indicae linguae veteris cum eis, quae illi sint cognatae; bis p. hebd. hora VII. rudimenta linguae Persicae docebit; *privatissime* scholas habebit aut Indicas aut Zendicas.

P. KAUFMANN Dr. *publice* Excursiones camerales instituet diebus postea indicandis. *privatim* Rei rusticae partem specialem tradet hora VIII. quater p. hebd. De rebus reipublicae bene administrandis disseret quater p. hebd. h. IX. Politiam docebit quater h. XI.

FR. RITTER Dr. *publice* Taciti de oratoribus dialogum interpretabitur ex sua editione d. Lunae et Iovis h. V. *privatim* litterarum Latinarum historiam enarrabit d. Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. VIII. Aristophanis Nubes interpretabitur simulque de ceteris poetae nobilissimi comoediis exponet d. Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. X. *privatissime* institui se cupientibus non deerit.

R. H. KLAUSEN Dr. *privatissime gratis* de locis philologicis colloquia instituet; *publice* bis p. hebd. h. III. postquam de arte et argumentis Virgilii exposuerit, insigniores Aeneidos partes interpretabitur; *privatim* quinques p. hebd. h. X. antiquitates Graecorum exhibebit.

G. B. MENDELSSOHN Dr. lectiones suas indicabit, quum ex itinere redux factus fuerit.

I. H. FICHTE Dr. *privatim* Anthropologiam et Psychologiam quinques hor. III. Historiam philosophiae universam ab eius apud Graecos primordiis usque ad Kantium quater h. IV. docebit. *Privatissime* colloquia et disputationes philosophicas bis.

3. *Privatim docentium.*

LAUR. LERSCH Dr. *gratis* ea enarrabit, quae oppida Pompeianorum et Herculanensium solo eruta ad explicandam antiquorum vitam exhibuerunt, rationem maxime habiturus inscriptionum Latinarum, semel p. hebd. h. VIII. *Privatim* historiam litterarum Romanarum docebit, ter p. hebd. h. VIII. *Privatissime* historiam Philologiae tradet, semel p. hebd. h. VIII.

H. DÜNTZER Dr. *privatim* Aristotelis et Horatii de arte poetica libros interpretabitur, praecipua rerum et poesios naturae ratione habita quater hora X. Elementa philosophiae linguarum binis lectionibus tradet hora postea indicanda. *Gratis* Persii satiras explicabit bis h. p. i.

M. I. L. DE GAGERN Dr. *gratis* artis politicae historiam bis p. h. *privatim* historiam imperii Germanici eiusque fontes quater p. h. item *privatim* praecipua pacta inde a pace Westphalica inter Europae civitates inita bis p. h. exponet.

FRID. HEIMSOETH Dr. *privatissime* iis, qui lectioni Pindari hibernae aderam, fragmenta poetae proponet semel p. h. *gratis* Comoediam Aristophanis leget semel p. h. h. V. *privatim* Choephoros Aeschyli, Electram Sophoclis et Electram Euripidis interpretabitur quater vel quinques h. X.

* * *

NADAUD, Lector, *gratis* Boilavii satiras explicabit, semel p. hebdom. *Privatim* grammaticam Francogallicam docebit; disputationes et colloquia sermone Franco-gall. et exercitationes scribendi instituet.

C. HOHE artem delineandi *gratis* semel p. hebdom. h. III—VII. docebit; *privatim* de perspectiva lineari et de coloribus doctrinam tradet, et exercitationes pingendi nec non excursiones topiarias instituet.

ARTES GYMNASTICAE.

Equitandi artem docebit DONDORF.

Arma tractandi modos docebit SEGERS.

Saltandi institutionem offert RADERMACHEB.

DOCTRINARUM APPARATUS ET INSTITUTA.

Bibliotheca academica senis per singulas hebdomades diebus, Merc. et Sat. intra horas II. et III. reliquis diebus hora XI. patebit, et legitime petentibus eius copiae prompte officioseque dispensabuntur.

Apparatus et instituta praeterea variis disciplinis parata haec sunt:

Supellex instrumentorum physices, Laboratorium chemicum, Hortus botanicus, Museum zoologicum, Thesaurus mineralogicus, Apparatus technologicus, Clinicum et Policlinicum medicum, Clinicum et Policlinicum chirurgicum, et ophthalmiatricum, Apparatus instrumentorum chirurgicorum et ligaminum, Xenodochium obstetricium, Theatrum anatomicum, Apparatus pharmacologicus, Gypsotheca ad illustrandam historiam artis antiquae cum Museo antiquitatum academico, Agellus oeconomiae rurali exercendae, Apparatus diplomaticus et heraldicus, Apparatus musicus.

Paratur Specula astronomica.

Praeterea institutum est nuperrime, ut per feriarum tempus duo medicinae Studiosi a Directore Clinici medici proponendi, in nosocomio insanorum quod Siegburgi est, cursus practici ad morbos mentis cognoscendos et curandos, ductu Cl. Directoris illius Nosocomii, copiam sibi factam inveniant, atque ad hunc finem singulari subsidio ex aerario academico solvendo per illud tempus fruuntur.

Studiosos Theologiae catholicae in Convictorio moderante Prof. ACHTERFELDT, Inspectore, repetendis lectionibus disputationibusque instituendis exercent Repetentes.

In Seminario Regio Theologico Evangelicorum exercitationes Sodalium AUGUSTI Dr., SACK Dr. et BLEEK Dr. regere pergent. Seminarii Regii homiletic et catechetici Evangelicorum exercitationes moderabuntur NITZSCH Dr. et SACK Dr.

De Seminario Regio Philologico sub nomine Professoris ord. Philos. NAEKII; de Seminario Regio physico sub nominibus Professorum ord. Philos. TREVIRANUS, GOLDFUSS, NOEGGERATH, G. BISCHOF, PLÜCKER, relatum est.

PRAELECTIONES ORDINE CHRONOLOGICO

THEOLOGICAE.		IURIDICAE.	
CATHOLICAE.	EVANGELICAE.		
			Hor. VI.
Evangelium secundum Ioannem quinq. Vogelsang P. E.		Ius hereditarium Rom. quater Arndts P. E. — Selecta iuris Romani capita semel idem.	Hor. VII.
			Hor. VIII.
Archaeologiam bibl. quater Scholz P. O. — Librum Iudicum semel idem. — Dogmat. P. I. quater Klee P. O. — Epist. ad Corinth. I. semel idem.	Genesin quater Bleek P. O. — Psalmos quater Redepning P. E. — Iesaiæ vaticinia quinq. Sommer Lic.	Processum civilem quinquies Bethmann-Hollweg P. O. — Encyclopaediam et methodologiam iurisprudentiæ quater Nicolovius P. E. — Historiam iuris Romani quinquies Arndts P. E.	Hor. IX.
Librum Iudicum semel Scholz P. O. — Psalmos quater idem.	Acta Apostolorum cum Ep. ad Galatas quinquies Bleek P. O. — Pauli Epist. ad Rom. ter vel quater Sommer Lic.	Ius ecclesiasticum quinquies Walter P. O. — Institutiones iuris Romani Bethmann-Hollweg P. O. — Pandectas sexies Böcking P. O. — Ius Borussiae commune quater Nicolovius P. E.	Hor. X.
Ethicam christianam sexies Achterfeldt P. O. — Historiae ecclesiasticae partem I. quater Hilgers Dr.	Historiae ecclesiasticae partem priorem quinquies Sack P. O. — Historiae ecclesiasticae partem posteriorem semel Redepning P. E.	Pandectas sexies Böcking P. O. — Encyclopaediam et Methodologiam quater Deiters P. O. — De bonis coniugum ex iure germ. semel aut bis idem. — Ius civile gallicum quinquies Arndts P. E. — Ius feudale quater Perthes Dr.	

VI.

VII.

VIII.

Critica
dischma
rapiam sp
— Clinicu
tidie Kili
lem sexies

IX.

Exper
microscopi
rurgiam
Wutzer
mentor
— Exercit
toma quate

X.

Politia
— Exper
microscopi
evolutione
— Clinicu
thalmiatric

IRONOLOGICO DESCRIPTAE.

MEDICAE.

PHILOSOPHICAE.

Hor VI.

Linguae arabicae elementa bis Freytag P. O. — Librum Fakihat-Alcholafa bis idem. — Shakspearii Comedy of Errors bis Strahl P. O. — Historiam regni Russici quater idem.

Hor VII.

Historiam artis antiquae sexies Welcker P. O. — Botanice sexies Treviranus P. O. — Genesin quater Freytag P. O. — Geognosiam quater Noeggerath P. O. — Historiam terrae incendior. et motuum idem. — Paedagogicam quater Calker P. O. — Colloquia de praelectionib. paedagog. bis idem. — Theoriam artium elegantiorum d'Alton P. O. — Anthologiam Sanscritam ter Lassen P. E. — Rudimenta linguae Persicae idem.

Hor VIII.

Criticam medicinae magnetic. bis Windischmann P. O. — Pathologiam et Therapiam specialem sexies Naumann P. O. — Clinicum et Policlinicum obstetricium quotidie Kilian P. O. — Pathologiam specialem sexies Albers P. E.

Zoologiam et Zootomiam sexies Goldfuss P. O. — Scholas isagogicas in hist. litterarum Delbrück P. O. — Graecor. Romanorumque architecturae archaeolog. d'Alton P. O. — Theoriam eclipsium et occultationum ter Argelander P. O. — Rei rusticae partem specialem quater Kaufmann P. E. — Litterarum latinar. historiam quater Ritter P. E.

Hor IX.

Experimenta physiologica et observatt. microscopicas semel Mayer P. O. — Chirurgiam generalem et specialem sexies Wutzer P. O. — Supellectilem instrumentorum obstetriciorum bis Kilian P. O. — Exercitationes practicas in machina Phantoma quater idem.

Historiam medii aevii universam quater Hüllmann P. O. — Logicam et Metaphysicam quater Windischmann P. O. — Philosophiam revelationis et fidei christ. idem. — Aeschylus Persas quater Naekke P. O. — Plauti Rudentem bis idem. — Mineralogiam quinquies Noeggerath P. O. — Elementa astronomiae quater Argelander P. O. — De rebus reipublicae Kaufmann P. E.

Hor X.

Politiam medicam quater Harless P. O. — Experimenta physiologica et observatt. microscopicas semel Mayer P. O. — De evolutione pulli in ovo incubato semel idem. — Clinicum et Policlinicum chirurgico-ophthalmiatricum quotidie Wutzer P. O.

Ordines plant. natural. bis Treviranus P. O. — Physicen experimentalem sexies Plücker P. O. — Aristophanis Nubes quater Ritter P. E. — Antiquitates Graecorum quinquies Klausen P. E. — Aristotelis et Horatii libros de arte poetica quater Düntzer Dr. — Sophocles quater Heimsoeth Dr.

PRAELECTIONES ORDINE CHRONOLOGICO

THEOLOGICAE.		IURIDICAE.	
CATHOLICAE.	EVANGELICAE.		
Theologiae dogmat. partem ultimam quater Vogelsang P. E. — Introduct. in Theologiam dogmaticam bis idem.	Theologiam veteris Testamenti ter Sack P. O. — Locos ex Evangeliiis synopticiis selectos bis Redepenning P. E.	Historiam iuris germanici quinquies Walter P. O. — Ius privatum germanicum sexies Deiters P. O. — Artem referendi ex actis quater Gaertner P. O. — Ius naturale quater Maurenbrecher P. E. — Ius privatum germanicum quinquies Perthes Dr.	Hora XI.
Exercitat. exeget. examinat. et repetit. semel Scholz P. O. — Patrologiam ter Klee P. O. — Epist. I. ad Corinthios semel idem.	Historiam ecclesiae christianae universalem quater Augusti P. O. — Introduct. in libros eccl. evang. symbolicos bis idem. — Historiae ecclesiast. partem posteriorem quater Redepenning P. E.	Ius naturale quater Walter P. O. — Ius fam. Rom. bis Böcking P. O. — Processum criminalem bis idem. — Ius criminale quinquies Gaertner P. O. — Processum criminalem bis Maurenbrecher P. E. — Ius publicum quater idem. — Instituta publica regni Borussiae quater Perthes Dr.	Hora XII.
	Theologiam moralem quinquies Nitzsch P. O.		Hora III.
Theologiam pastorem quater Achterfeldt P. O. — Exercitationes homileticas et catecheticas semel idem. — Historiae ecclesiasticae partem II.	Salvatoris vitam quater vel quinq. Kinkel Lic.	Codicem Napoleonis quinquies Maurenbrecher P. E.	Hora IV.

RONOLOGICO DESCRIPTAE.

MEDICAE.

Hora XI.
Theoriam medicinae, sive Pathologiam generalem cum Therapia generali iunctam sexies Harless P. O. — Clinicum medicum therapeuticum quotidie Nasse P. O. — Encyclopaediam et methodologiam medicinae Ernest. Bischoff P. O. — Artem obstetriciam universam sexies Kilian P. O.

Hora XII.
Therapiam generalem bis Nasse P. O. — Clinicum propaedeuticum bis idem. — Anthropologiam bis idem. — Encyclopaediam et Methodologiam medicinae bis Naumann P. O.

Hora I.
Clinicum therapeuticum bis Nasse P. O. — Physiologiam hominis c. experimentis, demonstrationib. et observatt. microscop. quotidie Weber P. O.

Hora III.
Physiologiam corp. hum. c. experimentis et observationib. microscopicis quater Mayer P. O. — Pathologiam generalem et Semioticen quinquies Naumann P. O. — Pathologiam specialem bis Albers P. E. — Anatomiam pathologicam ter idem. — Doctrinam de morbis venereis idem.

Hora IV.
Historiam medicinae veteris et recentioris quater Harless P. O. — Chorographiam et Topogr. medicam terrarum Rhen. bis idem. — Medicinam forensam quinquies sexiesve Ernest. Bischoff P. O. —

PHILOSOPHICAE.

Seminarium philologicum Naeke P. O. — Chemiam experimentalem quinquies G. Bischoff P. O. — Analysisi elementarem quater a Riese P. E. — Matheseos Encyclopaediam bis idem. — Politiam quater Kaufmann P. E.

Geologiam popularem bis Noeggerath P. O. — Chemiam experimentalem quinquies G. Bischoff P. O. — Historiam aevi recentioris quinquies Loebell P. O. — Diplomaticam universalem Bernd P. E. — Scientiam archivalem idem. — Analysisi elementarem quater a Riese P. E. — Matheseos Encyclopaediam semel idem. — Historiam imperii Germanici quater de Gager Dr.

Grammaticam francogallicam ter Nadaud Lector.

Excursiones botanicas semel Treviranus P. O. — Historiam naturalem Mammalium bis Goldfuss P. O. — Mechanicam analyticam Plücker P. O. — Exercitationes physico-mathematicas idem. — Grammaticam comparatam Lassen P. E. — Virgilium bis Klausen P. E. — Anthropologiam et Psychologiam quinquies Fichte P. E.

Seminarium physicum Treviranus, Goldfuss, Noeggerath, G. Bischoff, Plücker P. P. O. O. — Iuris natural. et politices elementa quater Delbrück P. O. — Logicam et Encyclopaediam philos. quater Calker P. O. — Historiam regni Borussici semel vel bis Loebell

PRAELECTIONES ORDINE CHRONOLOGICO

THEOLOGICAE.		IURIDICAE.	
CATHOLICAE.	EVANGELICAE.		
quater Hilgers Dr. — Patrologiam bis idem.	Librum Sapientiae bis Nitzsch P. O. — Liturgicam bis idem.		
	Lectiones thargumicas Bleek P. O. — Epistolas S. Ioannis Kinkel Lic.	Selecta capita antiquitatum iuris germanici bis Walter P. O. — Exercitationes exegeticas Bethmann-Hollweg P. O. — Historiam et institutiones rei iudiciariae Borussiae Gaertner P. O. — Ius ecclesiast. Prussiae Nicolovius P. E.	

Anatomiam
De ossibus fu
P. O.
Hora V.
De Epiz
P. O. — D
bis Wutze
cam ter id
Hora VI.
Anatomi
Hora
postea ind
Material
P. O. — PL
anem comp
es microscop
macologiam
P. O. — Re
pharmacologi
onum chiru
Wutze P.
cam ter W e
anatomiae qu

RONOLOGICO DESCRIPTAE.

MEDICAE.

Anatomiam comparatam ter Mayer P. O. —
De ossibus fractis et luxatis quater Kilian
P. O.

Hora V.

De Epizootiis bis Ernest. Bischoff
P. O. — Doctrinam de fasciis chirurgicis
bis Wutzer P. O. — Anatomiam chirur-
gicam ter idem.

Hora VI.

Anatomiam generalem bis Weber P. O.

Hora postea indicandis.

Materiam medicam universam Harless
P. O. — Pharmacopoeae Borussicae illustra-
tionem comparatam idem. — Exercitatio-
nes microscopicas Mayer P. O. — Phar-
macologiam universam Ernest. Bischoff
P. O. — Repetitorium atque examinatorium
pharmacologicum idem. — Cursum opera-
tionum chirurgicarum in cadaverib. humanis
Wutzer P. O. — Anatomiam pathologi-
cam ter Weber P. O. — Repetitorium
anatomiae quater idem.

PHILOSOPHICAE.

P. O. — Historiam philosophiae universam quater Fichte
P. E.

Encyclopaediam philologicam Welcker P. O. — Phy-
tochemiam et Zoochemiam semel G. Bischof P. O. —
Taciti de oratorib. dialogum bis Ritter P. E. — Persii
satiras bis Düntzer Dr. — Pacta Europ. inde a p. Westph.
bis de Gagern Dr. — Aristoph. semel Heimsoeth Dr.

Historiam recentiorem litterarum germanicarum bis a
Schlegel P. O. — Phytochemiam et Zoochemiam semel
G. Bischof P. O. — Exercitationes in arte canendi ter
Breidenstein P. E. — Boilavii satiras semel Nadaud
Lector. — Disputationes et exercitationes francog. ter idem.

De fontibus historiae antiquae Hüllmann P. O. —
Institutiones linguae Sanscritae et litterarum indicarum a
Schlegel P. O. — Linguam francogallicam, anglicam et
russicam, Strahl P. O. — Linguam italicam, hispanicam
veteremque germanicam Diez P. O. — Exercitationes histo-
ricas Loebell P. O. — Artem organo canendi Breiden-
stein P. E. — Principia Harmoniae idem. — Scholas
aut Indicas aut Zendicas Lassen P. E. — Excursiones ca-
merales Kaufmann P. E. — De locis philologicis collo-
quia Klausen P. E. — Colloquia philosophica bis Fichte
P. E. — Elementa philosophiae linguarum bis Düntzer
Dr. — Artis politicae historiam bis de Gagern Dr. —
Fragment. Pindar. Heimsoeth Dr. — Artem delineandi
et pingendi C. Holhe. — De perspectiva et de coloribus
ter idem.

